

Elke week legt *Annemiek Leclair* een lezersvraag voor aan deskundigen.

Hoe beschermen we onze kinderen tegen online seksuele content?

Moeder: „We hebben drie jonge dochters. Een tijdje geleden vroeg die van negen of haar vader en ik wel eens aan een bepaald soort seks deden. Ze had er plaatjes van gezien online. We hebben toen een boek over seksuele voorlichting aangeschaft waar mijn partner en ik om de beurt uit voorlezen. Een paar dagen later trof ik haar huilend op haar kamer met de iPad in haar handen. Ze had ‘seksen’ ingetikt, en was geschrokken van wat ze gezien had. Hoe beschermen we onze dochters tegen deze content?”

ILLUSTRATIE MARTIEN TER VEEN

Naam en woonplaats zijn bij de redactie bekend. De rubriek Opgevoed is anoniem, omdat moeilijkheden in de opvoeding gevoelig liggen. Wilt u een dilemma in de opvoeding voorleggen? Stuur uw vraag of reacties naar opgevoed@nrc.nl

Filters plaatsen

Remco Pijpers: „Het internet barst van de fantastische plekken. Je kunt ronddwalen door het videoarchief van NASA, je eigen eregalerij samenstellen bij het Rijksmuseum, tv-beelden van vroeger bekijken bij Beeld en Geluid. Met de app SoortSafari van *Het Klokhuis* herken je dieren en planten in je buurt, en in het Sound Effect Archive van de BBC vind je vrij te gebruiken geluiden - handig voor als je met je klas een podcast wilt maken.”

„Maar tussen die plekken door stroomt een open riool. U kunt uw dochters daartegen beschermen door filters te installeren, bijvoorbeeld ‘Schermtijd’ op Apple-apparaten en ‘Family Link’ op Android. De app Chatlicense, een Nederlands product, is ook heel geschikt. Schadelijke inhoud wordt weggehouden terwijl digitale kwaliteit juist wordt ontsloten. Via Chatlicense worden kinderen bovendien op een speelse manier mediawijs gemaakt.”

„Seksuele opvoeding is ook internetopvoeding. Want hoe goed u er ook in slaagt ze bij het open riool weg te houden, het is niet ondenkbaar dat ze seksuele beelden toegestuurd krijgen als ze ouder worden. Of die toch gaan zoeken. Praat daar thuis over. Wat ze online tegenkomen is doorgaans niet hoe het in het echte leven gaat.”

„Overleg ook met school. Mogen kinderen via het internet overal bij? Krijgen ze les in mediawijsheid? Kinderen hebben er baat bij dat ouders en school eenzelfde online beleid voeren.”

Instructies geven

Belle Barbé: „Goed dat u met een voorlichtingsboek bent begonnen, want kinderen van deze leeftijd hebben vaak al vragen over seksualiteit, ook als ze geen beelden online hebben gezien. Ze zijn de wereld aan het verkennen, en seks hoort daarbij. Ze zijn op die leeftijd vooral geïnteresseerd in het biologische aspect ervan.”

„Het is dus niet gek dat uw dochter online op zoek gaat naar informatie. Maar ook kinderen die er niet mee bezig zijn, krijgen ermee te maken. Ik hoorde over kinderen die ‘handboeien’ hadden ingetikt omdat ze ‘politietje’ wilden spelen, en na twee klikken op een seksite terechtwamen. Wanneer kinderen die beelden niet snappen, kunnen ze die als agressief ervaren. Dat verklaart waarschijnlijk de schrik bij uw dochter.”

„Alleen filters plaatsen is niet genoeg. Vóór kinderen toegang op het internet krijgen, spreek je door wat ze kunnen doen als ze beelden zien waarvan ze schrikken. Hoe klik je weg? Naar wie ga je toe om dat te vertellen? Het valt me op dat ouders in de fysieke wereld heel voorzichtig zijn met kinderen, terwijl ze voor de online wereld nauwelijks instructies meegeven.”

„Wat fijn dat uw dochter met deze vragen gewoon naar u toe komt. Plaats wat ze gezien heeft in een volwassen context. Zeg: ‘Die beelden zijn niet voor jouw leeftijd gemaakt, dat zijn dingen die volwassenen soms doen.’”

„Knoop aan tafel regelmatig het gesprek aan over het online leven van uw dochters, bijvoorbeeld door te vragen: ‘Wat is het gekste dat jullie gezien hebben deze week?’”

Remco Pijpers is specialist onderwijs, jeugd en technologie bij Kennisnet. **Belle Barbé** is als pedagoog gespecialiseerd in seksuele vorming en auteur van ‘100 antwoorden bij seksuele opvoeding’.